

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ліцею

_____ Н. ЛАБУНЯК

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ
ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ПОГОДЖЕНО

на засіданні

педагогічної ради школи

від «30» серпня 2023 року

протокол № 1

Голова педагогічної ради,

директор _____ Н.ЛАБУНЯК

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу у Слобідорихтівському лиціє (далі — Положення) регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю якості освітнього процесу на рівні лиціє у вигляді моніторингових досліджень.
- 1.2. Нормативною основою моніторингу оцінки якості освітнього процесу у гімназії є Конституція України, Закон України «Про освіту», Закон України «Про загальну середню освіту», наказ МОН України від 16 січня 2020 року № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», інші закони, Указ Президента України від 20.03.08 р. № 244/2008 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», Положення про державну службу якості освіти України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 14.03.2018, Порядку проведення інституційного аудиту загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 №17, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, накази МОН, розпорядження голови обласної держадміністрації, відділу освіти міської ради ОТГ, Статут школи, Стратегія розвитку закладу. Дане Положення, спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності навчального закладу.
- 1.3. Моніторинг — це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу для ефективного вирішення завдань управління якістю освіти.
- 1.4. Внутрішній моніторинг діяльності лиціє є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти), зберігання (формування і ведення бази даних) та поширення інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітньої галузі в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.
- 1.5. Під контролем у вигляді моніторингу розуміємо діагностичний контроль, в результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.
- 1.6. Внутрішній моніторинг проводиться відповідно до таких принципів:
  - систематичності та системності;
  - доцільності;
  - прозорості моніторингових процедур та відкритості;
  - безпеки персональних даних;
  - об'єктивності одержання та аналізу інформації під час моніторингу;
  - відповідального ставлення до збору та обробки інформації.
- 1.7. Положення визначає єдину систему здійснення внутрішнього моніторингу, а також обов'язки керівництва щодо забезпечення системного підходу до організації збору, збереження, обробки і розповсюдження інформації.
- 1.8. Положення схвалюється педагогічною радою, затверджується наказом директора лиціє
- 1.9. Заклад у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими актами з питань організації освітнього процесу та даним Положенням.

1.10. Дане Положення поширюється на усіх учасників освітнього процесу ліцею.

1.11. Глосарій Положення:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

2. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМИ МОНІТОРИНГУ

2.1. Мета внутрішнього моніторингу:

- систематичне відстеження і коригування результатів навчання;
- перевірка відповідності змісту освіти сучасним вимогам суспільства;
- виявлення реального рівня кваліфікації педагогічних кадрів, їх підготовленість до розв'язання інноваційних завдань, удосконалення педагогічних технологій;
- удосконалення діяльності гімназії, вироблення та коригування управлінських рішень;
- планування та прогнозування стратегії розвитку школи;
- визначення позитивного іміджу, престижності та конкурентоспроможності школи.

2.2. Основними завданнями моніторингу є:

- виявлення ознак успіху та недоліків управлінської і педагогічної діяльності;
- визначення якості навчальних досягнень учнів, рівня їхньої соціалізації;
- вивчення зв'язку між навчальними досягненнями учнів і результатами роботи педагогів;
- оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, ресурсного забезпечення школи;
- виявлення і оцінювання відповідності фактичних результатів діяльності педагогічної системи її кінцевій меті;
- виявлення ознак успіху та недоліків управлінської і педагогічної діяльності.

2.3. Основні напрями моніторингу:

- дотримання законодавства у сфері освіти;
- оснащеність освітнього процесу;
- рівень навчальних досягнень;
- організація превентивної освіти здобувачів освіти;
- професіоналізм педагогічних працівників;
- організація управлінської діяльності;
- ефективність виховних систем;
- виконання соціального замовлення;
- забезпечення доступності освіти.

2.4. Предметом моніторингу є якість освіти і виховання як системо утворюючий фактор освітнього процесу в школі.

2.5. Функції моніторингу:

- інформаційна – створює масив інформації щодо якості освіти в закладі;
- діагностична – фіксує реальний стан якості освіти в закладі загальної середньої освіти;
- оцінювальна – дає кількісно - якісну оцінку об'єктів освітнього процесу у навчальному закладі на основі певного набору критеріїв та показників;
- коригувальна – мінімізує вплив негативних факторів у освітньому процесі;
- прогностична – формує стратегію і тактику розвитку освіти у закладі загальної середньої освіти;
- педагогічна – створення цілісності освітнього процесу;
- управлінська – впливає на зміст і методи управлінської діяльності.

3. ОБ'ЄКТИ, СУБ'ЄКТИ ТА УЧАСНИКИ МОНІТОРИНГУ

3.1. Об'єктом моніторингу може бути:

- освітнє середовище;
- різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, педагогічна, організаційна, управлінська);
- освітні та управлінські процеси у школі;
- матеріально-технічні, санітарно-гігієнічні, нормативно-правові, кадрові, фінансові, навчально-методичні умови здійснення освітньої та управлінської діяльності;
- стан організації освітнього процесу у школі;
- результати навчання та розвитку здобувачів освіти, формування їх компетентностей.

3.2. Суб'єктами моніторингу виступають:

- адміністрація школи;
- моніторингова група, відповідно до наказу по школі.

3.3. Учасники дослідження моніторингу:

- здобувачі загальної середньої освіти;
- педагогічні працівники;
- батьки, інші законні представники здобувачів освіти.

4. ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- **I етап** – підготовчий, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію;
- **II етап** – практичний: збір інформації через проведення інтерв'ю, анкетувань, спостережень за уроками, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів;
- **III етап** – аналітичний: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

5. ФОРМИ, ВИДИ ТА МЕТОДИ МОНІТОРИНГУ

5.1. Основними формами моніторингу є:

- безпосереднє одержання інформації від учасників дослідження (спостереження, інтерв'ю);
- опосередковане одержання інформації від учасників дослідження (у письмовій та/або електронній формі);
- одержання інформації без залучення учасників дослідження (за допомогою вивчення документації, статистичної або оперативної інформації).

5.2. Види моніторингу:

5.2.1. за цілями проведення:

- ✓ інформаційний (регулярний збір інформації на визначені теми з різних джерел, зокрема, із законодавчих актів, положень, наказів, методичних видань, класних журналів, сайтів освітніх установ та громадських організацій, що дозволяє скорегувати програму розвитку закладу загальної середньої освіти, навчальні плани);
- ✓ діагностичний моніторинг (збирання та узагальнення інформації за певними показниками з метою вивчення конкретних освітніх проблем (визначення

рівня навченості учнів конкретної вікової групи, вимірювання рівня сформованості конкретних компетентностей, особистісного розвитку учнів, готовності школи до профільного навчання та інші);

- ✓ управлінський (відстеження й оцінка ефективності, наслідків і вторинних ефектів прийнятих рішень, розроблених програм);

5.2.2. за засобами, що використовуються:

- ✓ педагогічний (дидактичний, освітній, виховний (вивчення рівня навченості та якості виховання учнів, якості змісту освіти, якості викладання, умов, що забезпечують можливості навчання, виховання та самовиховання особистості));
- ✓ психологічний (вивчення пізнавальної сфери, емоційної рівноваги, моральних
- ✓ ресурсний (визначення обсягів та якості забезпечення ЗНЗ матеріально-технічними, фінансовими, науково-методичними та іншими ресурсами));
- ✓ кадровий (вивчення кадрового складу педагогів, процесу та результатів підвищення кваліфікації педагогів);
- ✓ управлінський (оцінювання якості та ефективності управління школою).

5.2.3. за етапами навчання: стартовий, проміжний, підсумковий.

5.2.4. за частотою процедур: разовий, періодичний, систематичний.

5.3. Методи моніторингу:

- спостереження;
- анкетування;
- інтерв'ю;
- тестування;
- аналіз статистичних даних;
- аналіз документів;
- соціологічне дослідження;
- самооцінка.

6. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ

- Організація роботи та загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію школи.
- Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється адміністрацією та методичною радою школи.
- Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з керівником методичного об'єднання, головою методичної ради, адміністрацією школи.
- Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).
- Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу.
- Керівник методичного об'єднання несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні свого методичного об'єднання.
- Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за узгодженою формою.
- Узагальнення моніторингових досліджень на рівні школи проводить адміністрація або методична рада школи.
- Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводяться щороку на засіданнях методичних об'єднань, педагогічної ради школи, нарадах при директоріві.
- Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року.
- Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО МОНІТОРИНГУ

7.1. Відповідальність за організацію роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію школи.

7.2. Адміністрація школи:

- забезпечує виконання покладених на неї завдань з питань здійснення внутрішнього моніторингу відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу, проводить внутрішній моніторинг, координує і контролює діяльність щодо забезпечення об’єктивності, валідності, надійності, врахування психолого-педагогічних особливостей, систематичності, гуманістичної спрямованості;
- проводить єдину науково-методичну політику з питань здійснення внутрішнього моніторингу, впровадження нових технологій діагностування, направлених на забезпечення синхронності процесів спостереження, замірювання, отримання на цій основі знань про стан об’єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням та прийняттям відповідного управлінського рішення;
- забезпечує опрацювання та прийняття нових, перегляд і скасування попередніх методик щодо здійснення внутрішнього моніторингу, здійснює контроль за їх виконанням;
- веде облік моніторингових досліджень;
- організовує підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань здійснення моніторингових досліджень;
- організовує і проводить наради, конференції, семінари, виставки з питань моніторингу;
- бере участь у міжнародному співробітництві з питань моніторингових досліджень.

7.3. Учасники дослідження повинні:

- дотримуватися вимог проведення моніторингу, про які вони були поінформовані;
- виконувати інструкції осіб, які проводять моніторинг, щодо процедури моніторингу;
- виконувати завдання, оформляти виконану роботу згідно із правилами, визначеними в інструкції до неї;
- після завершення часу, відведеного для виконання письмової роботи (завдання), повернути матеріали моніторингу особам, які проводять моніторинг;
- дотримуватися правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності;
- виконувати роботу (завдання) на робочому місці, визначеному суб’єктом моніторингу.

8. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ’ЯЗКИ УЧАСНИКІВ МОНІТОРИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

8.1. Адміністрація закладу освіти:

- розробляє і втілює програму моніторингових досліджень;
- встановлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
- визначає шляхи подальшого розвитку закладу освіти.

8.2. Моніторингова група:

- проводить моніторингові дослідження;
- інтерпретує результати; розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

8.3. Класоводи, класні керівники:

- сприяють проведенню моніторингових досліджень в класних колективах;
- забезпечують інформування батьків.

8.4. Учителі-предметники:

- сприяють проведенню моніторингових досліджень;
- допомагають моніторинговій групі в інтерпретації результатів.

9. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

9.1. Отримання результатів стану освітнього процесу в школі.

9.2. Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських і тактичних рішень.

10. ПІДСУМКИ МОНІТОРИНГУ

- Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.
- Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях методичних об'єднань, нарадах при директорові, засіданнях методичної ради школи, педрадах.
- За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення щодо планування та корекції роботи

11. КОНТРОЛЬ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ МОНІТОРИНГУ ЗДІЙСНЮЄ АДМІНІСТРАЦІЯ ШКОЛИ

- Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією закладу.
- Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.
- Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.
- З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.
- За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції з питань, вирішення яких знаходиться в компетенції органів управління освітою.
- Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

Дане Положення може підлягати доповненню або змінам за рішенням педагогічної ради.